

A miniszterelnök felhívása a nemzethez.

Már a karácsonyi szünet megkezdése előtt bejelentette Imrédy Béla miniszterelnök az egyik pártülésen, hogy mihelyt a körülmények megengedik, szélesebb és az egész országot felölelő szervezkedést ohajt megindítani. Hogy miért tartja ezt szükségesnek, azt a miniszterelnök úgy adta elő:

— Az a nézetem, — úgy mond — hogy mindent el kell követnünk, abból a célból, hogy Magyarországon minél szélesebb alapokra helyezzük a gyökeres jobboldali reformpolitikát. A most meginduló mozgalomban a cél az, hogy a magyarság közös szolgálataiba állítsunk minden erőt, azokat, melyek a párt keretén belül vannak és azokat is, melyek ezen kívül esnek, hogy ez által szélesebb és biztosabb bázist adjunk és nagyobb stabilitást biztosítsunk a reformpolitikának.

A miniszterelnök tehát ezt a szélesebbkörű mozgalmat a reformprogram szolgálatába akarná állítani, mintha érezné és tudná, hogy mennyi és milyen nagy erőket tudnak mozgósítani munkája ellen azok, akik még mindig bizakodnak abban, hogy a reformokat el lehet gáncsolni.

— Ne gondolja közületek senki, mondja tovább a miniszterelnök, hogy engem az új, szélesebb alapokon folytatott mozgalom megindításakor holmi vezérkedési vágyak vezetnek. Ezek a szempontok valóban messze esnek tőlem, mert én azon a helyen akarom szolgálni nemzetemet, ahová engem állítottak. Aki e helyen áll, annak feladata a vezetés, az irányítás, ezért vállalom a mozgalomnak a vezetését is, nem pedig azért, hogy „Imrédy Bélának” vezérkedési teret biztosítsak.

S mivel Imrédy Béla módszerét mindig a gyorsaság jellemzi, amit katonai nyelven szinte rajtaütésnek lehet mondani, a bejelentett szándék Vízkereszt napján megvalósult. És elindult a mozgalom, hogy a budapesti vígadói nagygyűlés után az országban folytatódjék. Már az első nagygyűlésre olyan tömeg vonult fel, amilyenre csak ritkán van példa. Ez az első lépés bizonyosság rá, hogy a szervezkedés szüksége a tömegek lelkéből sarjadzik és valóban szükséges. A tömeg lelkes hangulata helyeslő, percekig tartó igénylése meggyőzhették Imrédy Bélát, hogy milyen mélyen gyökereznek ma már a tömegek lelkében azok a reformeszmék, melyekkel a kormány munkája kezdetén zászlót bontott, hogy reformjain keresztül Magyarország földjén új életet fakaszthasson, száműzve a tömeg nyomort, a szegénységet s biztosíthassa a magyar élet magasabb szintjét, a jólétet, a munkából fakadó gazdagodást minden dolgozni vágyó magyar élet számára. Jobb, szociáli-

Pasztellkép.

Nem tudom, mások is ugyannak-e vele, de jómagam kimondhatatlanul tudok örülni a Természet téli festményeinek. A hó ezüstös csillogása végig a tájon, a bokrok vékony ágain a zuzmara finom tülevelei s a város völgye felett a téli reggel szürkés-kék köde, melybe mint lehelletkönnyű sziluet mosódnak bele az „Ora et labora...” latin közmondásnak jelvényei: a templomtornyok és a gyárkémények... mind-mind, külön-külön és együttvéve szebbnél-szebb képet nyújtanak.

Hétfőn reggel napi robotom felé haladva a bányavillamos töltésén, a nagyállomás felől a város irányában, ugyancsak ennek a képnek fenségében gyönyörködtem: ezüst ezüstben, szürke szürkében, hamvaskék hamvaskékben, amikor egyszerre látom, hogy a Pécskő lágy párafüggönyére aranykupola képződik s olyan ragyogóvá magasztosítja az egész hegycserincet, mintha hatalmas baziilikát varázsolt volna oda hirtelen fürge menyeyi-angyal sereg. Mintha maga a jószág Isten jelent volna ott meg a Pécskő tölön, úgy ragyogott körülötte minden s alatta a színeknek és formáknak valami olyan álompubasága, tündérrönnyűsége, hogy önkéntelenül azt kellett kérdeznem magamtól: hol a festő, aki ezt a képet, így ahogy van, hiánytalanul és tökéletesen pasztellbe tudná festeni?... Azt hiszem, nincs sehol.

Szeretem a festészetet, tiszteltem a festőket, zenénél, irodalomnál is mélyebb gyönyörűséget, mámorítóbb életérzést ad nekem a festett kép, de azért nem tudom, van-e festője a világnak, aki egy téli ködös reggelnek ezt a varázslatát, ezt az aranyból, ezüstből, gyöngyszínből, csillogásból és lehelletből szövődképzését ábrázolni tudná. A művész mindig hozzáad valamit a műhöz önmagából. A művész anyaggal és fáradtsággal dolgozik és mindkettő ellenállást, küzdelmet jelent, ez pedig szenvedést. Csak Isten teremt fáradtság nélkül, csak a Természet alkot szenvedés nélkül, ezért is nem művészet, amit Isten és a Természet létrehoz, hanem Élet. És ezért nem követheti a művészet soha szolgálai módon a természetet, mert hiszen utólaggyon meg tudja. Ha ott, a tündéri látvány előtt, mint festő állottam volna, mint olyan festő, aki azt hiszi: valaha is ábrázolhatók lesznek Isten és a Természet alkotásai a maguk eszményi tökéletességében, — kétségbe kellett volna esnem szörnyű elbizakodottságom és istentagadásom felett.

Mint hívó lélek azonban meghajtottam alázattal fejemet az isteri látvány előtt s azon töprengtem, ha tehát ez több, mint művészet, ha ez tehát Élet, az életnek egyik velejárója, hozzátartozója, akkor ennek is több a rendeltetése annál, minthogy csupán ember által utánozhatatlan pasztell legyen néhány pillanatra. Hitemet igazolta később a derűlten kék ég s a délelőtt közepén egyszerre csak benevetett az ablakon a nap. Ragyogás, tiszta fények, aranyos-ezüstös sugarak fogadtak bennünket... a tél, ha kissé dideregve is, de végigsétált közöttünk kék és aranszinnel ékes, könnyű, báli díszruhájában. A ragyogó napsugarak nyomában kiragyogott minden s az emberek szinte lelkendezve fordították arcukat az ég felé!...

Igen! Ezért volt tehát a gyönyörűséges pasztell, hogy előhírnöke legyen a napnak s legalább néhány órára előntson fényével mindent, meleg sugaraival belopódzon a lelkünkbe, a kedélyünkbe, mely bizony-bizony eléggé hideg és lehangolt nemcsak a tél komor s egyhangú szürkéségétől, hanem attól a még komorabb szürkéségtől, mely a szeretet napsugaraiban hiányában az emberiség önző, rideg, fogvacogató szeretetlenségéből árad... Igen! Jól esett ez a fény, ez a ragyogás, ez az élető meleg s hálával fordultam az Ég felé ezért a szokatlan januáreleji ajándékért. A tudatom alatt azonban kialakulatlanul valami olyasmit éreztem, mintha ez az ajándék, nem is ajándék, legalább nem nekünk szóló ajándék, hanem valami vagy valaki má-

soknak szóló, mert hiszen mi, mindinkább gonoszuló emberek ezt nem érdemeljük meg, mi az Isten jószágát és ajándékait már régen jogtalanul és mások révén élvezzük.

A déli órákban azután egy másik szokatlan és lenyűgöző bájos kép fogadott. A járdákon apró gyermekek tipegtek színes kabátkaikban és gyermekkoscsikban mosolygó arcú babák, új emberbimbók nézdegéltek felfelé a fénybe, a napba, a ragyogásba s ez a látvány még nagyobb hőfokot gerjesztett a szívem táján, mint a nap melege. S akkor szakadt fel a tudatalatti érzésem, hogy: ezekért az ártatlan lelkekért, ezekért a drága emberpalántákért, ezért a jövődjő új életért történt minden, a reggeli pasztell is, mely — mint mondtam — nem művészet, hanem isteni alkotás, Élet volt s az Élet mindig akkor jelentkezik misztikus és fenséges pasztellben, amikor új életnek nyújt Életet... (—ány.)

A városi kaszinó.

Idegen, ha egy városba betéved, elsősorban annak kulturintézményei iránt érdeklődik s azok számától, külső-belső állapotok visszatükrözéséből következtetve alkot magának véleményt a város fejlődési folyamatáról s életképességéről. Salgótarjánban sok évtized óta egyre-másra szaporodtak a művelődés célját szolgáló olyan intézmények, melyek egyben a társadalom szórakozásait, a barátság, a kartársi szellem ápolását is munkálják. Ilyenek: az acélgári és a bányatársulati kaszinók és olvasókörök, az ipartestület helyiségei, a városi kaszinó, később a róm. kath. olvasókör, majd az utolsó évtizedben megalakult egyházi és államati kulturházak. Bár ezekben az intézményekben a társadalom minden dolgozó rétege a maga igényeinek megfelelő otthont talált, mégis, hogy a különböző foglalkozású, hivatású s a munka lázában egymást ritkán látó, egymással ritkán összejövő intelligens társadalom találkozhasson, egymás gondolatait kicserélje, mi a város általános és kulturális fejlődését ugyancsak hatékonyan előmozdítja, erre a társadalom-összefogó szerepre a városi kaszinó volt hivatva. Ezt a szerepét a nagy világegés előtt, az akkori békés, nyugodt fejlődésben s az akkori kisebb-számu intelligencia igényeit kielégítőben be is töltötte.

A világháború után kezdődött nagyiramú kultúra-igénylés, a nagyközönségtől rohamosan várossá s bár minden magyar szívnek keserűségére, határvárossá fejlődött Salgótarján sokszorososan megnagyobbodott intelligenciája egyre jobban s jobban érezte, hogy a városi kaszinó mindkevésbé tudja szerepét betölteni és a fokozódó igényeket kielégíteni. Számos tagja emiatt elkedvetlenedett s az építő munka helyét elfoglalta a tespedés.

A kaszinó vezetősége látva a helyzet tarthatatlanságát, a múlt év első negyedében dr. Förster Kálmán kormányfőtanácsos, polgármester, dr. Jánosy Ödön rendőrkapitány és Obrincsák Ernő építész személyében egy szűkebbkörű bizottságot kért fel a megfelelő kibontakozási tervet kidolgozására.

A bizottság legnagyobb dicséretet és elismerést kiváltó munkát végzett, mert a nyár folyamán, a Karancsaljai és

Fürdő-utca sarkán, a régi helyiség helyén egy új épület bontakozott ki a kor és a város igényeit kielégítőben s ebben az új épületben a városi kaszinó most már újult erővel meg is kezdette működését. Jóleső érzés fog el mindenkit, amikor az utcáról egy előtérbe, majd egy tágas hallba lép, be, honnan a nagy, világos billiárd terembe, a kisebb kártyaszobába és az olvasószobába lehet jutni. Bár a berendezés a réginek átalakításával, megrenoválásával és néhány új darabbal bővült, még most sem nyújtja a clubszerű teljes kényelmet, de minden jel arra mutat, hogy az új vezetőségtől nem fog hiányozni a jóakarát a további beruházások és csinosítások terén.

A december 20-án megtartott rendkívüli közgyűlés a már korábban megválasztott elnökön: Bérczi Sándor m. kir. bányaugyi főtanácsos, bányagazdátón kívül társelnökül megválasztotta: Dr. Förster Kálmán m. kir. kormányfőtanácsos, polgármestert, Sente László m. kir. kormánytanácsos, üveggári-, Karattur Antal acélgári- és Tarnay Kálmán vasöntő- és gépgyári igazgatókat, alelnökök: Farkas Árpád vill. üzemfőnököt, igazgatóul: Góró Andor bányaintézőt. Ügyész lett: Dr. Holcsek Béla, pénztárnok: Kimpján Aladár, ellenőr: Bileter Tivadar, jegyző: Süle Ferenc, gazda: Wéber Péter és könyvtárnok: Obrincsák Ernő. A negyven tagú választmány szintén a helyi társadalom kiemelkedő személyiségeit foglalja magában s ha a mári is 60%-kal megnagyobbodott taglétszámot is áttekintjük, méltán és teljes joggal mondhatjuk, hogy a városi kaszinó most már minden tekintetben be fogja tölni azt az átfogó és összekapcsoló erejű missiót, mely után a város és környékének intelligenciája oly régóta áhított s amelyre ebben a sokfelé ágazó társadalomban mindenképpen szükség volt.

Amikor az ujonnan szervezett kaszinóban, havi egy pengő tagdíj ellenében, nap-nap után, a kellemes szórakozásban és olvasnivalókban a tagok elmélyülhetnek s amikor minden kedden a hölgyek is részvételükkel fokozhatják a kaszinói élet összefogó erejét, gondoljanak hálával és szeretettel arra a két ténnyezőre: Róth Flóris és Bérczi Sándor

sabb magyar életet akarunk itt biztosítani minden dolgozó testvérünknek — mondotta Imrédy Béla mindjárt a nagygyűlés elején. Pár szóban megadta a mozgalom célját és rendeltetését, amire természetesen száz és ezer torok mondotta a helyeslő igent, hogy a rádió néma hallgatósága az ország minden részecskéjében is ugyanazzal a gondolatokkal telítődjék meg, mint azok, akik szerencsések

lehettek és fizikailag is jelen voltak a nagygyűlésen.

Fokozódott a lelkes hangulat, amikor a miniszterelnök bejelentette a szervezkedés megkezdését, amelyben részt fognak venni Jaross Andor, Hóman Bálint és mindazok a vezető férfiak, akik a miniszterelnököt eddig is lelkesen támogatják nehéz és felelősségteljes munkájában. S ez a lelkesedés csak növekedett, amikor a minisz-

terelnök a csehek munkácsi merényletét és orvtámadását is felémeltette, amire Imrédy Béla Zrínyi Miklós ismert szavaival válaszolt: „a támadást visszavertük, mert ma már nem lehet többé büntetlenül hozzányulni a magyar érdekekhez, mert ma már én is, mint az ország miniszterelnöke Zrínyi szavaival felelhetek minden támadásra!”

— Ne bánts a magyart!

m. kir. bányai főtanácsosokra, kiknek a városi kaszinó ezen megújításában oroszlánrészük van s akik, mint eddig a város minden kulturális fejlődéséhez, úgy ennek a rendkívüli hiánypótló intézménynek is az újjáteremtéséhez minden erkölcsi és anyagi súlyukat latbavetették. (—ány.)

Karácsony a Bányánál.

Dr. Chorin Ferenc a salgótarjáni Kőszénbánya R. T. elnöke, mint a múltban, az idén sem feledkezett meg bányászairól, hogy nekik a karácsony ünnepét meleggé és szeretetteljessé tegye. Fia születési évfordulóján, karácsony napján az idén is rendelkezésre bocsájtott a bányai igazgatóságnak 2000 pengőt, hogy a sokgyermekes családok között szétosssa.

A medence vezető bányai igazgatója Bérczy Sándor bányai főtanácsos, Róth Flóris méltó utódja, ki közismert szociális érzéséről, ugyancsak mindent elkövetett, hogy a lehető legszélesebb körökben karácsonyi segélyezésben részesüljenek egy a bányamunkások, mint a nyugbérések és azok árvái. A szociális ügyekkel foglalkozó bányatársaság az ősz beálltával hozzáfogott környezet-nyelvények alapján a segélyezési anyag feldolgozásához. December 10-én kezdődött meg az élelmiszerek és ruhaneműk kiosztása.

A karácsonyi segélyezés keretében különféle ruhemű és ruhaanyag segélyezésben részesült 682 családban élő 479 fiú és 499 leánygyermek, illetve árva és félárva, összesen 13.701 pengő értékben. Dr. Chorin Ferenc felsőházi tag különdományából, 2000 pengőből a sokgyermekes családok részesültek segélyezésben, mégpedig a 6 gyermekes családok 35, a hét gyermekes családok 50, a nyolcgyermekes családok 75, a kilencgyermekes családok 90 pengő segélyben.

A bányamedence területén lakó nyugbérésekről sem feledkezett meg a bányai igazgatóság. Az öreg nyugbérések között élelmiszer csomagokat osztottak ki 1470 esetben 3600 pengő értékben.

Segélyezésben részesültek a bányatelepi Stefánia Anya és Csecsemővédő védenői, akik között 1042 pengő értékű ruha- és élelmiszer került kiosztásra.

Ugyancsak ruha és élelmiszersegélyben részesültek 382 P. értékben az arra rászoruló levontkötéses ifjak is.

Ezenkívül a bányai igazgatóság működési területén levő valamennyi elemi iskolában műsoros karácsonyi ünnepségeket tartottak és minden gyermek édes-édesgékkel töltött csomagokat kapott, 20 iskolában összesen 2268 pengő értékben.

A bányakórházakban is bensőséges ünnepségek keretében áldoztak szent karácsony ünnepének, díszes karácsonyfákat állítottak és a betegek édességekkel

A Salgótarjáni Acélgári Olvasóegylet Ifjúságának Kultúrestje.

Az Acélgári Olvasóegylet Ifjúsága f. hó 12-én csütörtökön este 8 órai kezdettel nagyszerű műsoros kultúrestét rendezett. Az a lelkes munka, készülődés, önképzés és szorgalom, ami ezt a kultúrestét megelőzte és az olvasóegylet ifjúságát vezette, teljes elismerést aratott, mert az a rendkívüli érdeklődés, ami nemcsak az acélgár, hanem a város kulturális köreiben is megmutatkozott, teljes mértékben megnyugtatta az acélgár kulturális ápoló ifjúságát és további munkára buzdíthatta.

Zsolt sorok előtt üdvözölte Berczy Gyula a megjelenteket, megköszönve azt a jóleső érdeklődést, amellyel a megjelentek ezt a szerény, de a szépet a kulturális kereső társaságot megtisztelték. Tóth Pál frappáns bevezetője után, amelyben ennek a kulturális társaságnak múltját, munkáját s gazdag jövőbeni munkaprogramját ismertette, Nagymarosi Lajos Vrana Gyuláné művészi zongorakisérete mellett nagy sikerrel énekelt hazafias dalokat. Ezután Zsiday József kiváló stílusú megírt s gazdag alaposággal felépített dolgozatban Mécs Lászlót ismertette költeményeiből „Ő is visszatért” címmel. Bemutatta, mint hazafias magyart, szociális érzésű és melegszívű jószágos lelkiatját,

... ha magad megmutatnád.

Írta: Németh Gyula.

Szeretnék: egy fehér ünnepnapot, mikor kitárnád szivablakod s finom Hófehérke ujjak lelked kis szobrát lelepleznék.

S én ezt tehetném: kíváncsi, nagy szememmel fürkésző figyelemmel állnék előtted s meztelen lelked nézegetném.

Mert nem tudom, mi van belül. Forró volt igaz az ajkad, de eltakartad áttetsző selyemmel a lelked s vonód tévesztőn hegedül.

Én úgy szeretnék: egy fehér ünnepnapot mikor kitárnád szivablakod s finom Hófehérke ujjak lelked kis szobrát lelepleznék.

és cigarettával töltött csomagokat kaptak ajándékba.

A dolgozó munkásság körében karácsonyi segély címén kiosztásra került a családtagok számára viszonyítva 156.930 pengő. Azonkívül a négygyermekes családok családonként 10, az ötgyermekes családok családonként 15 pengő segély-

ben részesültek, összesen 5.200 pengő értékben.

A szociális reformok korában megnyugvást szolgálnak ezek a számok s úgy érezzük, hogy a téli havas éjszakába bevilágító mindenki karácsonyfény egy szociálisabb, boldogabb Magyarországra felé mutat.

Felvidéki menekültek gondozása.

A cseh megszállás alatt maradt Felvidékről mindnagyobb számban érkező menekültek ideiglenes elhelyezése, élelmezése, felruházása, segélyezése stb. egy a trianoni Magyarország területén, mint a visszacsatolt Felvidéken a „Magyar a Magyarért” mozgalom feladata.

Az önként vállalt nagyarányú új feladatkör, mely a menekültügyet minden vonatkozásában felöleli, szükségessé tette, egy központi szerv létesítését, amely a megállapított hatáskörben ellátja a menekültügy adminisztratív természetű munkáját.

A közönség tudomására hozzuk,

mint korunk súlyos problémáit és legmélyebb gondolatait röppenő ritmusokba szedő költőt. Felolvasás közben Fülöp Pál és Szemann József nagy hatással szavaltak Mécs-verseket.

Ezen irodalmi felolvasás után Varsányi Antal, Liska Gottlieb, Kotocs István, Szvoboda Lajos Beethoven, Haydn és Mozart jellemdarabokat adtak elő vonós négyesben. Ez a vonós négyes igazi művészetével méltán illeszkedett bele a kultúrest keretébe és a nagy elismeréssel fogadott darabok csak a Varsányi együttes régi jó hírnevét öregbítették. A visszatért felvidéki irodalom-ból R. Vozáry Dezső és Morvay Gyula költeményeiből — Friedrich Sándor szavalt a már tőle megszokott sikerrel. Nagymarosi Lajos énekszámait után Vertich József saját katonakölteményeiből tartott felolvasást.

A kultúrest után az acélgár teljes számban megjelent vezetőségének arcán szinte látni lehetett azt az örömet, amelyet az acélgár ifjúságának a nehéz mindennapi munka után kifejezett kulturális munkássága keltett. Karaltur Antal igazgató rövid keresetlen meleg szavakkal méltatta az ifjúság önzetlen kulturális munkásságát és további munkára buzdította azt a kis társaságot, amely az Olvasóegylet minden nemest és szépet támogató és megértő elnökségének támogatásával nemcsak saját, hanem a közönség számára is oly hasznos munkát fejt ki. F. I.

hogy a „Magyar a Magyarért” mozgalom felvidéki menekülteket gondozó hivatala a Budapest, Károly-király ut 23. sz. házban már megkezdte munkáját.

A honvédelmi és belügyi igazgatás, valamint az illetékes társadalmi szociális tényezők együttműködésével megszervezett hivatal hatásköre a felvidéki menekültek anyagi, szociális, munkavállalásra irányuló és egyéb szöbajóhető összes ügyeinek intézésére kiterjed, azonkívül a hivatalnak elsőrendű feladatát képezi a menekültek központi nyilvántartása. A közönség tájékoztatása céljából közöljük, hogy az illetékes hatóság által igazoltnak nyilvántartott felvidéki menekültek az említett hivatal által kiállított igazolványt kapnak, amely igazolványt végleges elhelyezkedésüket követően az esetleges visszaélések megakadályozása végett a munkaadók sziveskedjenek a kiállító hivatalhoz haladéknélkül visszaküldeni. A menekülteket gondozó hivatal egyidejűleg nyilvántartást vezet az összes igazolt menekültekről, minél fogva az érdeklődő munkaadóknak módjukban áll a náluk jelentkező menekültek ebbeli minőségét, igazoltságát, és ráutaltságát akár telefon útján is ellenőrizni.

A menekülteket gondozó hivatal által nyilvántartott igazolt munkanélküli menekültek egyébként szakma szerint csoportosítva állanak az alkalmazottak, vagy munkást kereső munkaadó rendelkezésére.

Közöljük továbbá a közönséggel, hogy a főváros környékén: Kispesten, Rákospalotán és Budatétényen a „Magyar a Magyarért” mozgalom, eddig 319 menekültet helyezett el.

Végül mindenkit arra kérünk, hogy a gyámolítás céljából náluk jelentkező, vagy tájékozódás végett hozzájuk forduló felvidéki menekülteket sziveskedjenek kivétel nélkül a „Magyar a Magyarért” mozgalom felvidéki menekülteket gondozó hivatalához irányítani.

Imrédy Báldné s. k.

A „Magyar a Magyarért” munkabizottságának elnöke.

Hírek és különféle

Határkövek.

Karácsony elmúlt és az ember, már-már ösztönösen, öntudatlanul, új időszámításra vált át. Ösztöli kezdve karácsonyig állítjuk be gondolkozásunkat, terveinket, időnket, s amikor ezen átlépünk, az újabb időbeosztás husvétig tart. Husvét után nyaralásunk kezdete a batáridő, aztán, amikor ezen is túl vagyunk, megint karácsony. Akár számot adunk erről magunknak, akár nem, mindnyájan így vagyunk az idővel, — felparcellázuk az időt, mert olyan végtelen, még egy esztendőn belül is annyira beláthatatlan, hogy enélkül talán eltévednénk benne, megszedülénk irdatlan távlatai előtt.

De talán nemcsak időérzékünknek ez a fogyatéksága az, ami arra kényszerít, hogy ilyen kisebb-nagyobb szokásokra osszuk be az utat, mely előttünk a messzeségbe húzódik, hanem az a babonás reménységünk is, hogy bármennyi csalódással járt mai napunk, bármennyire nem várhatunk semmit a holnapról, addig a közelebbi vagy távolabbi határidőig, melyet kijelöltünk magunknak, egész bizonyosan megváltozik sorsunk és bekövetkezik az a kedvező fordulat, amelyben mindnyájan hiszünk.

Olyanok vagyunk emberek, mint az országút vándora, aki az mondja magában: az ötödik mérföldkőnél megpihenek, a tizediknél előszedem az elemőziámát, a tizenhatodiknál szállást kérek valahol éjszakára. Ha elfárad a vándor a hosszú uton, erőt ad neki, hogy a kijelölt mérföldkő lépésről lépésre közelebb jön, ha megéhezik, minden elmaradó mérföldkőnél boldogan sóhajt fel; ha rezsáll az esti magány bánata, szinte fut, hogy minél előbb megpillantsa a falu lámpafényeit...

Vándorok vagyunk mindnyájan az idő országútján és bizony néha csak az ilyen kijelölt határkövek tartják bennünk a lelket, hogy le ne roskadjunk az utfélen...

(—ány.)

Esküvő. Szecsey Ernő ny. főszerkesztője és Gretnner Annie Budapestben házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Miklós Babi (Balassagyarmat) és Bender Lajos bányatisztviselő (Salgótarján) jegyesek. Minden külön értékesítés helyett.

Áthelyezés. Pohl Rezső MÁV. intézőt, a somoskői állomás főnökét felsőbbre állomásra helyezte át főnöknek. A helybeli vasuti tisztikar f. hó 7-én este, a MÁV. segédtisztikörben rendezett összejövetelen bucsuzott el tőle bensőséges melegséggel, hol Fekete Károly MÁV. felügyelő, állomásfőnök keresetlen szavakkal köszöntötte fel a karácsony nevében s kívánt neki és nejének az új állomáshelyükhöz sok szerencsét. Koppány István bányatisztviselő a jóbarátok és ismerősök nevében vett bucsut a közszeretben álló házaspártól, amihez a magunk részéről is csatlakozunk azon hő óhajjal, hogy új környezetükben is annyi melegség és szeretet fogadja őket, amennyit távozásukkal itthagyni voltak kénytelenek.

A Salgótarjáni Balassa Bálint Társaság, mint már röviden jeleztük, február hó 1-én, az Ipartestületben „Felvidéki est”-et rendez, melynek műsorán Mécs László, az európai híru, felvidéki papköltő és Darkó István, a felvidéki írók egyik legjelesebbje fognak vendégként fellépni. Horváth Sándor balassagyarmati polgármester, a Társaság rendes tagja székioglalóul novellát olvas fel. A helyi Balassák közül szerepelnek még: Ehrlich Józsefné, Semetkay József, Csánády Miklós, Röder Alfréd, Vilezsál Richárd rendes tagok, valamint a bányazenekar. A reprezentatív „Felvidéki est” kimagasló eseménye lesz Salgótarjának s iránta már is igen nagy az érdeklődés.

Vendégforgalom 1938. évben városunkban a következő volt: Honi vendég 2638 egyén és 340 külföldi. A filléres vonalokkal beérkezett mintegy 2000 utas s így az évi öszvendégforgalma 4700 belföldi és 340 külföldi vendég létszámmal. Az idegen, illetve külföldiek között a csehszlovákiaiak vezettek 268-as létszámmal. Megfordult többek között 8 amerikai, 2 kanadai, miglen a többiek az egyéb európai államok polgárai sorából adódtak. Az idegenek mintegy 30.000 pengő költséket el városunkban.

Személyi hír. Schmiéd Sándor bányai főtanácsos, dorogi bányagazgató a helybeli bányagazgatósághoz érkezett, hogy a szénmedence ügyeit tanulmányozza. Mint értesültünk, Schmiéd Sándor a kiváló szociális érzéséről közmert bányagazgató rövidesen a Salgó-közszén vezérigazgatói székébe kerül.

Kinevezés. A vármegye főispánja kinevezte vármegyei közigazg. gyakornokokká dr. Sztranyavszky Madách Sándor (b. szolgabíró); dr. Csizsár János ügyvédjelöltet, dr. Kardos Károly városi közigazg. gyakornokot, balassagyarmati lakosokat; dr. Márton Ferenc és dr. Kuszy Etele losonci lakosokat és dr. Garamvölgyi Ádám ügyv. jel. budapesti lakosokat.

Országzászlóavatás Losoncban. A helyi frontarcos fősoport diszszázada f. hó 15-én vasárnap d. e. fél 12 órakor helyezi el a diszes országzászlót Losonc főterén. Ugyanekkor visz a volt 25 ösök helybeli küldöttsége egy szép zászlót a losonci öreg laktanyára. Elkíséri a csapatokat a bányazenekar is, mely az ünnepeken szerepel és utána térzenét ad Losonc város főterén. Indulás vasárnap d. e. negyed 11 órakor a főtérről. Jelentkezni lehet Ehrlich József adóhivatali tisztánál.

A „Magyar a magyarért” akció céljaira Bolgár Miklós földbirtokos és felesége felajánlották 12 személyes patinusz ezüst készletüket, melyet a pénzügyminisztérium engedélye alapján dr. Söldes Béla főispán sorsolás útján értékesít. Az 1000 drb. sorsjegy 1 pengőjével elfogyott. A sorsolás f. hó 19-én déli 12 órakor lesz dr. Jakab Zoltán balassagyarmati közjegyző irodájában. Lapunk 21-iki számában fogjuk közölni a nyerő sorsjegy számát.

Teaest. Az Evangéliumi Leányegylet jan. 15-én a kultúrházban este 6 órai kezdettel műsoros zártkörű teaestét rendez, amelyen Hegedűs Ilonka központi titkárnő fog előadást tartani a Felvidékről. Ezen kívül dr. Csengődy Lajos tart vetített képes előadást.

A Salgótarján és Vidéke Méhészegyesület f. év január hó 19., 20., 21-én háromnapos méhészeti tanfolyamot tart haladó méhészek részére. A tanfolyam előadója Eberlein Antal m. kir. méhészeti felügyelő. A tanfolyamra jelentkezni lehet az egyesület titkárnál (Daubner János, művezető, acélgár) és jegyzőjénél (Dr. T. Győre Gyula).

Országos vásár Salgótarján megyei városban. 1939 január hó 16-án (hétfőn) országos állatvásár, január hó 17-én (kedden) országos kirakodó vásár fog tartatni. Szabályszerűen kiállított és irányított marhalevéllel vérszentes helyről mindennemű állat felhajtható. 1939. év további vásárai: Március 20. országos állatvásár, Május 15—16. országos állat és kirakodó vásár, Julius 17—18. országos állat és kirakodó vásár, Augusztus 21. országos állatvásár, Október 16—17. országos állat és kirakodó vásár. Ezenkívül minden hétfőn betivásár sertés- és jubelhajással.

Kimutatás a Salgótarján m. város területén 1938. év folyamán teljesített huszvizsgálat eredményéről. Levágatott 1938. évben a vágóhidon: Szarvasmarha 745, borjú (tejen táplált) 900, ló, szamár, öszvér 11, juh 723, hársny (tejen táplált) 21, kecske 6, sertés 2962, malac (tejen táplált) 31.

Bányamozgók híre. A baglyas-aljai és páfalvai bányamozgók január hó 15-én, vasárnap két-két előadás keretében a „LÁZADÓK KAPITÁNYA” című, izgalmas tengeri drámáját kötetlenül mutatják be a XIX. századbeli rabszolga-kereskedelm idejéből. Főszereplők: Gary Cooper, George Raft, Frances Dee, Henry Wilcoxon és Joseph Schildkraut. Műsor kiegészítésül: „Az Adriai tenger mélyén” c. kulturfilm, „Kis szökevény” c. rajzfilm, valamint a Magyar és Paramount világhíradók.

Kéthetes borkezelői tanfolyam. A budafoki szőlészeti és borászati szakiskolában január 16-án kéthetes borászati tanfolyam indul. A tanfolyamon résztvehetnek vendéglősök, korcsmárosok, azok családtagjai, alkalmazottjai, valamint szőlőgazdák és borkezelődők. Az elméleti és bemutatóelőadások során ismertetik a borkezelési eljárásokat, a korszerű pincegazdasági gépeket és eszközöket. A tanfolyam hallgatói az előadáson kívül pincegyakorlatokon is részt vesznek. A tanfolyamra írásban, vagy személyesen lehet jelentkezni, a Szállodások, vendéglősök és korcsmárosok Országos Szövetségénél, VI. Csengery-utca 51. és a budafoki szakiskola igazgatóságánál. A jelentkezés határideje január 14.

A magyar föld.

Ha áll az a régi megállapítás, — pedig áll — hogy akié a föld, azé az ország, valóban itt a legfőbb ideje, hogy a magyar földművelők nincstelen tömegei is magukénak vallhassanak egy-egy darabka földet. Nem lehet az, hogy a magyar föld hatalmas birtoktestei kevesek kezén, főként pedig hozzá nem értők és üzletkedők kezén legyen, s ugyanakkor az östermeléssel foglalkozó magyar millióknak néhány hold se jusson. A magyar nemzet jövőjének érdeke és a szociális igazság egyaránt tiltakozik a mai állapot fenntartása ellen. A nagy latifundiumok ideje lejárt, — hirdeti a magyar kormányelnök s ezt a megállapítást általános közfelfogás támasztja alá és a nemzet fennmaradásának és erősödésének jófeltehető érdeke.

A földkérdésben nem jutottunk előbbre, mint ahol a háború előtt voltunk, annak ellenére, hogy a huszas években végrehajtottunk egy földreformot s évekkel ezelőtt megkezdtük a telepítést. Nem jutottunk előbbre azért, mert a trianoni országcsönkítés után a nagybirtokok nagyobb százalékarányban maradtak itt, mint a közép- és kisbirtokok. Hivatalos megállapítás szerint a nagybirtok szántóterülete 21,4 százalékról 28 százalékra emelkedett, viszont a háború előtti 66 százaléknyi kisbirtokterület a csónka országban 55,5 százalékra csökkent, ugyanakkor a földnélküli bér munkások száma 37,4 százalékról 40,1 százalékra emelkedett. A háború óta a kisemberek javára végrehajtott földreform és telepítés csak az újabb egészségtelen eltolódást egyenlítette ki, de haladást a háború előtti állapottal szemben nem tudott felmutatni.

Józan ésszel senki sem mondhatja, hogy ez a helyzet továbbra is fenntartható. Ha az érdekeltek között akadnak is, akik nem így gondolkoznak, a nemzet óriási többsége azt vallja, amit Imrédy Béla mondott a Magyar Élet Mozgalmának zászlóbontásán, hogy tudniillik a nemzetpolitika legfontosabb szempontjai megkivánják, hogy a föld tulajdona minél több — kisgazdatiszta kezén legyen; hogy minél több ember legyen a maga gazdája és érezze az önálló munka felelősségét. Helyesli a magyarság azt is, hogy az át-

menetet, amely a mai túlélt birtokrendszer és a jövő ideális birtokrendszere közt le fog zajlani, úgy hajtják végre, hogy az minél előbb, de a nemzetre minél kisebb kockázattal történjen meg.

A magyar közéletet a zsidókérdés mellett, amelynek szintén vannak ezzel kapcsolatai, most a földkérdés foglalkoztatja a legerőteljesebben. Az érdekképviseleti szervek épp úgy, mint a pártok behatóan foglalkoznak a földművelésügyi miniszter reformtervezetével. A javaslat szerint évente legalább 100000 hold földet kötelea földművelésügyi minisztérium kisbirtokok alapításával, vagy telepítés alakjában kisemberek kezére juttatni. Ez a terület még szaporítható lesz. A földreform céljaira elsősorban a parlagon heverő földeket, aztán a zsidók és részvénytársaságok birtokában lévő földeket veszik igénybe. A javaslat megszünteti a zsidók számára a földszerezi lehetőséget és lehetővé teszi, hogy azoknak a zsidóknak birtokai, akik a háború kitörése után vásároltak földet, teljes mértékben igénybevehetők legyenek. Először az ölezerholdnál nagyobb birtokok kerülnek sorra, amelyeknek félterületén lehet kisbirtokot alakítani. Az ősi középbirtokokra és a családvédelmi szempontokra tekintettel lesznek. Előírják, hogy ezer hold után egy nem zsidó okleveles gazdasági intézőt kell alkalmazni. Lehetővé teszik, hogy a kis haszonbérlek bizonyos idők után tulajdonul szerezhessék meg a bérelt területet. Különböző korlátozó intézkedéseket tartalmaz a javaslat, amelyek védik a magyar földtulajdont. Lehetővé teszik azt is, hogy a bankok és részvénytársaságok által elárverezett földek, házak is visszavásárolhatók legyenek állami segítséggel. A javaslat szerint három és fél millió hold birtokból 1.400.000 hold kerül kiosztásra. Ezen felül szerepelnek még a háború utáni igénybeveendő zsidóbirtokok. Ez a nagyarányú földreform, amely kellő előkészítés után a honvédelmi és a zsidójavaslat után kerül a képviselőház elé, sok igazságtalanságot tesz jóvá, felemeli és önnálló egyszilencziává teszi a ma még nincstelen, proletársorsban tengődő magyar földmunkások száz ezreit.

Már indulunk...

Mi soha nem siettünk... Nekünk jó volt, ha lassan mult az élet, az ismeretlen bus szerelmének, bolondnak néztük azt, aki rohant.

A télen színes, kincses turáni álmot, lázat ástunk, s ha tenni kellett, elhagyott a lázunk, csak egy maradt hű: az álmodásunk.

Mit ért a csendes álmodás? Jelszók harsognak most az ég alatt, és előntöttek szájas, mocsos, törtető, másverű hadak.

Mi soha nem siettünk, de már tudjuk, hogy ez a vesztünk, s jaj lesz, ha egyszer elindulunk és sietni kezdünk...

madarasi Fekete Alfréd.

Alkonyi színjáték...

A nap vörös fényező... Ott függ a hegyek nagy mihaszna vén diszlete fölé akasztva, hunyorgó fénye villan még a lápon. Az esti szellő ott les már az ágon, csak végszót vár és táncba kezd, viháncba.

Fű, fa, virág a napra tárja ajkát, susog a sás, a sok statisztá, s az elcsendülő fénykacajkát utolsó cseppig mind felissza.

Még biborhid visz át a fürge éren, az ég felé még szomjasan, ledéren kitarja, testét a szárcu bükköny...

... Aztán, mint egy lemondó asszony, halkan felsóhajt még az alkony, s az est legördül, mint az ócska függöny...

madarasi Fekete Alfréd

A városi népkonyhán naponta 180 adag ebédet szolgáltatnak ki. Természetbeni, vagy pénz segélyt a népkonyha részére átvesz Krafft Jenő Nep titkár, vagy a menházban a szegénygondozó nővérek.

Fekete rigók, cinkék s egyéb hasznos madárkák lepték el a házak környékét, amikor a hatalmas hórégék elfödte előlük a szabad természet terített asztalát. Aki a madárkák életét ismerik, azonnal gondoskodtak megfelelő táplálásukról s csakhamar apró mag, dióbél és nyers szalonna állott rendelkezésükre a madáretetőkben. Reméljük, hogy sós szalámit, vagy egyéb sós zsíros húsműt sem tett ki szándékosan táplálásukra, mert tudvalevő, hogy a sós étel árt az éneklő madaraknak és korai elhullásukat okozza. Ezért csak szóztan, nyers szalonnát, vagy egyéb hasonló zsíros húst adjunk nekik. Igyekezzünk azonban a pajkos gyerekek paritványától és lépes, hurkos fogóitól is óvni a hasznos, élén szenedő madárkákat, — a házuk tájának igaz barátait és ékes díszait.

A Magyarországi Kárpát Egyesület turista gárdája erős mozgalmat indított, hogy az anyaországhoz visszatért Felvidék turistáit az ősi Kárpáti szellem keretében kapcsolja be a belföldi turista életbe. A husz éves idegen megszállás alatt a Kárpáthasznosok kötelekében tömörültek régi turistáink akik most ismét keztenyújtva egymásnak szervezik meg a felvidék természeti szépségeinek kultuszát. Városunk turistái már az ősz folyamán is élénk összeköttetést létesítettek Losonc, Rozsno, Rimaszombat, Kassa és egyéb városok társaságaitól és remélhető, hogy a testvéries cselekedetek mindjobbban erősödni fog. A salgótarján turista menedékház bájos rendezése, kies kies környéke, nagyszerű sítterepe oly turistáink kincse városunknak, amelyre büszkék lehetnek turistáink a amely létesítmény olyan komforttal fogadja vendégeit, amelyhez hasonlót bárki is alig találhat.

Ház eladó Somlyó-utca 56. szám alatt.

A mezőgazdasági iparok nagyszabású szemléje lesz az Országos Mezőgazdasági Kiállítás.

A március 22-én megnyíló országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei már jelentősen előrehaladtak. A tenyészállat csoportokban a bejelentések határideje már lejárt, feldolgozásuk még folyamatban van, annyi azonban máris megállapítható, hogy a bejelentések alapján a mult évit is meghaladó létszámú és minőségű lesz a tenyészállatkiállítás.

A többi csoportokban is igen előre haladtak az előkészületek. Az idei kiállításnak kiemelkedő része lesz és bizonyosan nagy érdeklődést fog kelteni a mezőgazdasági iparok tárgykörébe vágó kiállítás, amelyet a földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági kísérletügyi intézményei rendeznek.

Ez a kiállítás felöleli az erjedési konzerváló, a burgonyafeldolgozó iparok, a keményítő, keményítőszirup és krumplicukor gyártás, a szőlő, illetve a must és borfeldolgozás, a gabonafeldolgozás, a szárzésztaipar, a sütiipar, a paprika- és takarmányipar ismertetését. A kiállítás a felsorolt mezőgazdasági termények ipari feldolgozásának bemutatásán kívül érzékeltetni fogja ezeknek az iparágaknak a mezőgazdasági termékkel való kapcsolatát és ennek megfelelően kiterjeszkedik a megfelelő ipari növények természetére vonatkozó adatokra is.

A kiállításon részt vesznek az Erjedési Állomás, a Szőlő- és Borgazdasági Központi Kísérleti Állomás, a Székesfehérvári Vegyészeti és Élelmiszer- vizsgálati Intézet, a Gabona- és Liszt- kísérleti Állomás, az Országos Kémiai Intézet, a szegedi és a kalocsai vegykísérleti Állomások és az Állattudományi és Takarmányozási Kísérleti Állomás.

Ennek a kiállításnak az anyagát felhasználják a Budapesten ez év júliusában a nemzetközi mezőgazdasági ipari kongresszus alkalmából rendezendő mezőgazdasági ipari kiállítás céljaira is.

A kísérletügyi intézmények mezőgazdasági ipari kiállítását kiegészíti a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal kiállítási csarnokában a mezőgazdasági ipari kész termékek értékesítésére vonatkozó kiállítási anyag. Az országos mezőgazdasági kiállításnak a mezőgazdasági iparokra vonatkozó anyaga tehát részletes képet fog nyújtani ezeknek az iparoknak közgazdasági és mezőgazdasági jelentőségéről.

Kassán vetőmagvizsgáló állomás létesült. A m. kir. földművelésügyi miniszter Kassán vetőmagvizsgáló állomást létesített. Salgótarján az új állomás felállítását után is a budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás működési köréhez tartozik.

Salgótarján m. város polgármesterétől. 622/1939. szám.

Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy az 1939. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke f. évi január havában kiigazítottatik.

Felhívom mindazokat, akik a választójogosultsághoz megkívánt életkort a folyó évben elérik, hogy a választói névjegyzékbe való felvételük végett számlalálapjukat legkésőbb f. év január hó 31-ig a polgármesteri hivatalban nyújtassák be.

Felhívom azonkívül mindazokat, akiknek a névjegyzékbe való felvételre bármely más jogcímen nyílik meg a joguk, hogy a névjegyzékbe leendő felvételüket ezen határidőig ugyancsak a polgármesteri hivatalban kérelmezzék.

Figyelmeztetek minden érdekeltet, hogy a névjegyzék kiigazítása hivatalból történik, azonban választójogosultságának igazolása végett — február hó 15-ig — bárki megjelenhetik hivatalomban.

Salgótarján, 1939 január 5-én.

Dr. Förster Kálmán s. h. polgármester.

Hegedűfelszerelések,

Fotóalbumok,
Bőröndök,
Aktatáskák,
Csavarós írónok,
Töltőtollak

Végh Kálmán

könyv- és
papírkereskedésben
kapcsolók.

Holecz-féle házban az újtelepen 3 szoba és mellékhelyiségből álló lakás február 1-re kiadó.

Losonczy-utca 9. sz. alatt három szobás lakás kiadó február 1-től.

M. kir. rendőrség stárijáni kapitánysága. 94/1938. szám.

Rendelet.

A 39.820/1921. B. M. sz. rendelet 38. §-a alapján az ékszerészek és órásk stb. ellenőrzésével kapcsolatosan, a vagonbiztonság megóvása érdekében hozott és 1938. év december hó 31-ig érvényes „Rendeletem”-et megújítom és ennek megfelelően a következőket rendelem.

1. §. A rendőrhatalóság területén működő ékszerészek, ezüst- vagy aranyáru gyártásával foglalkozó üzemek, dragák-kereskedők, órásk (zálogházak) zsidárú-sok, kötelesek saját költségükön a rendőrhatalóság által meghatározandó adatok bejegyzésére alkalmas vásárlási könyvet felkötetni és azt hitelesítés céljából a rendőrhatalóságnak bemutatni.

2. §. Ebbe a vásárlási könyvbe az előző szakaszban említett kereskedők stb. minden magánégyéntől vásárolt aranyból, vagy ezüstről készült ép, egész, vagy törött alakban tárgyat, a fémből készült dísz tárgyat, befoglalt, vagy foglalaton kívüli drágakövet, használt, vagy használatlan állapotú ruhaneműt, szőrmét, értékesíthető gépet (pl. írógépet) és gépkartrészt (pl. gépjármű kerékpáralkatrészt) egyéb felszerelési tárgyat, ritka könyvet, képet, antik tárgyat, zálog- és letétjegyét stb. a felismerhetőség szempontjából jellegzetes tulajdonságaik feltüntetése mellett pontosan bevezetni tartoznak.

3. §. A vásárlási könyvet a rendőrhatalóságnak, vagy igazolt közegeknek betekintése céljából a felhívásnak megfelelően akár a helyszínen való bemutatása, akár a rendőrhatalósághoz való beszoállítását utján mindenkor akadálytalanul rendelkezésére kell bocsájtani.

4. §. Az első szakaszban felsorolt kereskedők stb. mindazokban az esetekben, amikor náluk oly tárgyat kívánnak értékesíteni, melyekre nézve vagy a rendőrhatalóság előzetes értesítése alapján, vagy egyéb körülményeknél fogva az a gyanú-jok, hogy a felkínáló a megvétele kinalt tárgynak nem jogos tulajdonosa, a rendőrhatalóságot azonnal és feltűnés nélkül értesíteni, esetleg a felkínálót a legközelebbi rendőrszemnek átadni kötelek.

5. §. Amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és e rendelet alapján 100 (Egyszáz) pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendelet 1—4. §-aiban foglalt rendelkezéseket be nem tartja, vagy megszegi.

6. §. E rendeletbe ütköző kihágás felett elsőfokon a m. kir. rendőrség salgótarjáni kapitányságának vezetője, vagy helyettese a Belügyminiszter által a rendőrt büntetőbíráskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a Belügyminiszter bíráskodik.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül 1939. év december hó 31-ig érvényes.

Salgótarján, 1938 december 20-án.

A kapitányság vezetője:

Dr. Jánossy

m. kir. rendőrkapitány.

Hol vegyünk és hol ne vegyünk gyümölcsfát?

Mindenki tudja, hogy a gyümölcsfá-oltvány bizalmi cikk. Értéke a fajtájában van, tehát abban, hogy mit fog teremni. A többi, ami még fontos egy oltványnál, látni lehet. Látni az oltvány alanyát ami igen fontos, mert jórészt az alanytól függ, hogy miképpen boldogul az oltvány az új talajban, ahová a faiskolából kerül. Látni az oltvány korát, pontosabban szólva fiatalágát, ami szintén fontos, mert csak a kellően fiatal oltvány tud zökkenő nélkül alkalmazkodni új helyéhez. Látni lehet az oltványon azt is, hogy mentes-e minden fertőzőbajtól.

Csak a fajtáját nem látni, holott az volna a legfontosabb. A fajtája tekintetében zsákbamaczka jóformán minden oltvány, még a szakember előtt is. Csak évek múlva, mikor meghozzák első gyümölcsüket, derül ki, hogy olyan fajtájuk-e a fám, mint amilyenekre talán egész megélhetésemet alapítottam.

Mi következik ebből? Természetesen nem az, hogy gyümölcsfát venni tehát veszélyes dolog. Csak ismeretlen kertészek nevében házaló ügynököktől, no meg a mindenféle „kedvezményes” gyümölcsfaakcióktól kell tartózkodni, de ezektől aztán feltétlenül. Aki megbízható, komoly faiskolához fordul, bizalommal várhatja az időt amikor fái gyümölcsözni és jövedelmezni kezdenek.

Aztán jó tudni még valamit. Amíg egy vadgyümölcsmagból kiadható oltvány lesz, esztendőik telnek el, esztendőkre terjedő munkával, költséggel, gondnal és kockázattal. Megfelelő alanyra szemzett, helyezett, helyesen nevelt, minden bajtól megóvott és fajtájában biztos oltványt tehát olcsón adni lehet, de nevéseges fil-lérekért adni nem lehet. A filléres gyümölcsfa nagyon drágák. Akkor derül ez ki, amikor megérett rajta az első gyümölcs. Ha ugyan elél addig.

Mindezt mindenki tudja, mégis beszélni kell róla, mert sokszor könnyelműek vagyunk és nem gondoljuk meg a legegyszerűbb dolgokat, amikor gyümölcsfát veszünk.

Nem gondoljuk meg, hogy amikor gyümölcsfát ültetünk 40—50 évre szól a munkánk és az oltványt ha megbízható helyen vesszük, csak egyszer kell megfizetni.

Azt is elfeledjük sokszor, hogy a komoly faiskolák a jó fájukat maguk adják el és nem a „kedvezményes” akciók rendelkezésére bocsájtják. Nem érne annyi embert keserves csalódás és nem érne annyi kár gyümölcsstermesztésünk ügyét, ha gondolkodnánk egy kicsit, amikor a különféle akciók hirdetését olvassuk!

Száz szónak is egy a vége. A gyümölcsstermesztés alapja és sikerének első feltétele a jó oltvány. A jó oltvány értéke a fajtájában van, erre keresünk tehát biztosítékot, ha ültetünk, mert ez és csak ez a fontos.

Nem lehet ugyanis elgyszer ismétetni, hogy azt a gyümölcsfát, amelyet komoly faiskolában szerzünk be, csak egyszer fizetjük meg.

Salóky István.

Salgótarján megyei város polgármesterétől. 2396/1938.

Löwinger Rezső alapítvány kamatai.

Pályázati hirdetmény.

Néhai Löwinger Rezső községi orvos alapítványának 1938. évi kamataira pályázatot hirdetek.

Az alapítvány kamataira minden salgótarjáni szegény pályázhat. A kérelmek élszóval, vagy írásban f. év január hó 31-ig a városháza szociális ügyosztályán terjesztendők elő.

Salgótarján, 1939 január 10.

Horváth
polgármester h.

Magyar királyi rendőrség salgótarjáni kapitánysága. 95/1938. szám.

RENDELET.

A 39.820/1921 B. M. számú rendelet 58. §-a alapján, az éjjeli szállásadás szabályozásával kapcsolatban, a közbiztonság érdekében hozott és 1938. év december hó 31-ig érvényes „RENDELET-TEM”-et megújítom és ennek megfelelően a következőket rendelem:

1. §. A rendőrhatalóság területén éjjeli szállásadással csak az foglalkozhatik, aki erre a rendőrhatalóságtól engedélyt nyer.

2. §. Az engedélyt a rendőrhatalóság súlyosabb természetű, vagy ismételt mulasztás, illetve szabálytalanság esetén — további rendszeti és közbiztonsági okokból egyéb esetekben is bármikor azonnali hatállyal visszavonhatja.

3. §. Engedélyes az engedély feltételeit a legpontosabban betartani kötelek.

4. §. Amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és e rendelet alapján 100 (Egyszáz) pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendelet 1. és 3. §-ának rendelkezéseit be nem tartja, vagy megszegi.

5. §. E rendeletbe ütköző kihágások felett elsőfokon a m. kir. rendőrség salgótarjáni kapitányságának vezetője, vagy helyette a Belügyminiszter által a rendőrt büntetőbíráskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a Belügyminiszter bíráskodik.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül, 1939. év december hó 31-ig érvényes.

Salgótarján, 1938 december 20-án.

A kapitányság vezetője:

Dr. Jánossy

m. kir. rendőrkapitány.

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

14-én este 7 és 9 ó. kor,
15-én d. u. 1, 3, 5, 7 és 9,
16-án este 7 és 9 ó. kor,
17-én este 7 és 9 órákor.

A PIROS BUGYELLÁRIS

Zenés, táncos, magyar
huszárfilm. Főszerepben:
BORDY, KISS, PETHES,
ÖLVELDY, SOMLAY.
Kieg.: Magyar híradó.

18-án este 7 és 9 ó. kor,
19-én este 7 és 9 órákor.

A VESZÉLYES ZÓNA

(A Gentleman Kalandor.)
Kieg.: FOX világghír.

752/1938 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Kovács István soproni ügyvéd által képviselt Herczeg Eszterházy Pál Rabaközi Husárgyára és csatl. társai javára 342 P 41 f. tőke és több követelés és járuléki erejű a kapuvári kir. járásbírósg 1932 évi 1531 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytatás végrehajtást szennvedőtől 1932 évi július hó 2 n. lefoglalt 2500 P becsértékű ingóságokra a salgótarján kir. járásbírósg 4387/1932 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaták javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs, végrehajtást szennvedő lakásán, Salgótarjánban, Tátra u. 92 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1939. évi január hó 23 n. d. e. 11 órája tűszetik ki, amikor a bíróság lefoglalt szőnyegek s egyéb ingóságokat a leg-többet ígérőnek készpénzterítés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikillatási ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikillatási ára egyszer pengőn fölül van, az 5610/931. M. M. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikillatási ár egytizedrészét bánatpénzzül leteszik.

Salgótarján, 1938 évi december hó 24 n.

Török Gyula

kir. íbségi végrehajtó.

A stárijáni kir. íbróság mint telekkönyvi hatóságtól. 6189/1938 tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Angol-Magyar Bank r. t. végrehajtónak Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet és társa végrehajtást szennvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. tc. 144. 146 és 147 §§, valamint az 5610/1931 M. E. és a 35000/1931 I. M. számú rendeletek értelmében elrendeli a végrehajtást 4000 P tőkekövetelés, ennek 1931. évi február hó 1 napjától járó 8 százalékos kamata, 150 P 70 fillér, addig megállapított per

és végrehajtási és az árverési kérványért ezáltal megállapított 80 P költség behajtása végett.

a salgótarjáni kir. járásbírósg területén lévő Nagybárcányi községben fekvő, s a nagybárcányi 312 számú telekkönyvben A+1 sor 439/b. hszám alatt felvett „szántó” ingatlanból a B; 2 sorszám szerint Gyetvai Józsefné sz. Gyurcsik Katalin személyes adós néven állott és jelenleg B; 6 szerint Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet végrehajtást szennvedett mint dologi adós néven álló jutaléka 532 P kikillatási árban, — mely ingatlan jutalék a végrehajtató érdekében a kikillatási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron alul el nem adható. —

a nagybárcányi 205 számú telekkönyvben A 1 sor 480 hszám alatt felvett „Szántó kizsott legelő” ingatlanból B; 2 szerint Gyetvai Józsefné sz. Gyurcsik Katalin személyes adós néven állott és jelenleg B; 20 szerint Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet végrehajtást szennvedett dologi adós néven álló ingatlan jutaléka 3 P kikillatási árban mely ingatlanjutalék a végrehajtató érdekében a kikillatási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ezt meghaladólag a kérelmet elutasítja, mert a nagybárcányi 205 számú telekkönyvben B; 19 szerint Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet néven álló jutaléka a becsatolt községi bizonyítvány nem terjeszkedik ki.

A csontfalui 39 számú telekkönyvben felvett ingatlanra vonatkozólag a becsatolt adó és értékbecsítő semmi adatot sem tartalmaz.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Nagy-bárcányi községben a megállapított megtartására 1939. évi február hó 23. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzül a kikillatási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnek lenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. tc. 147, 150, 170 §§, 1908. XLI tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikillatási árnál magasabb ígértet tett, ha többet senki sem ígér, köteles nyomban a kikillatási ár százaléká szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Salgótarján 1938. nov. 5.

Dr. Solti s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Kuchinka kiadó

A stárijáni kir. íbróság mint telekkönyvi hatóságtól. 8127/1938 tk. sz.

Hivatalos jelentés az Angol-Magyar Bank r. t. végrehajtónak Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet és társa végrehajtást szennvedett elleni végrehajtási ügyében arról, hogy a 6189/1938 tk. számú árverési hirdetménynek a csontfalui 39 számú telekkönyvben felvett ingatlanra vonatkozó elutasító része hatályon kívül helyezendő és erre az ingatlanra az árverés pótlólag elrendelendő lenne, mert a 4549/1948 tk. sz. árverési hirdetményhez csatolt adó és értékbecsítő ugyan ezen ingatlan becsértéke fel van tüntetve s így a 6189/1938 tk. számú árverési hirdetménynek erre az ingatlanra vonatkozó árverés elrendelését elutasító része tévedésen alapszik.

Végzés:

A telekkönyvi hatóság ezen hivatalos jelentés alapján az Angol-Magyar Bank r. t. végrehajtónak Mravcsik Józsefné sz. Gyetvai Erzsébet és társa végrehajtást szennvedett elleni végrehajtási ügyében a fenti hivatalos jelentésben foglalt tényállást megállapítja és ehhez képest a 6189/1938 tk. számú árverési hirdetménynek a csontfalui 39 számú telekkönyvben felvett ingatlanra elrendelni kért árverést elutasító részét hatályon kívül helyezi. Egyttal pedig az Angol-Magyar Bank r. t. végrehajtónak 4549/1938 tk. számú kérelme következtében az 1881. LX. tc. 144, 146 és 147 §§, valamint az 5610/1931 M. E. és a 35000/1931 I. M. számú rendeletek értelmében a 6189/1938 tk. számú árverési hirdetménynek pótlása és kiegészítésésképpen elrendeli a végrehajtást 4000 P tőke, ennek 1931 február hó 1-től járó 8 százalékos kamata 150 P, eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért a 6189/1938 tk. számú árverési hirdetményben a megállapított 80 P költség, valamint a csatlakozottaknak ezenel kimondott: Tar és Vidéke Hitelszövetkezet 500 P. Stekl Béla 1036 P 32 fill., Varga József és neje sz. Zeke Erzsébet 800 P, Bárczi Jánosné 31 P 80 fillér tőkekövetelése és járuléki behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírósg területén lévő Mátraszőlős községhez tartozó Csontfalui pusztán fekvő s csontfalui 37 számú telekkönyvben A+1 sor, 22 hszám alatt foglalt s B; 9 sorszám szerint Ibracaka Jánosné sz. Gyetvai Mária végrehajtást szennvedett néven álló „szántóföld” ingatlanra: 794 pengő kikillatási árban.

mely ingatlan az Angol-Magyar Bank r. t. alapvégrehajtató érdekében a kikillatási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alul.

A Tar és Vidéke Hitelszövetkezet csatlakoztatott végrehajtató érdekében 4000 pengő vételárnál alacsonyabb áron.

Stekl Béla csatlakoztatott végrehajtató érdekében: 5407 pengő vételárnál alacsonyabb áron alul.

Varga József és neje sz. Zeke Erzsébet csatlakoztatott végrehajtató érdekében: 6982 pengő vételárnál alacsonyabb áron alul.

Bárczi Jánosné csatlakoztatott végrehajtató érdekében pedig 8515 pengő vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

A csontfalui 39 számú telekkönyvben felvett 22 hszámú ingatlanra vonatkozólag az árverésnek a Mátraszőlős községben leendő megtartására 1939. évi február hó 23-ik napjának d. e. 12 óráját tűzi ki.

A 6189/1938 tk. számú árverési hirdetménynek többi 8 szesz rendelkezését teljes egészében hatályon fenntartja.

Erről az 8 szesz érdekelteket jelen végzésel értesíteni rendeli.

Dr. Solti s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Foma kiadó.